

Rahapelijärjestelmän uudistamista koskeva hallituksen esitys

Sosiaali- ja terveysvaliokunta 29.4.2025

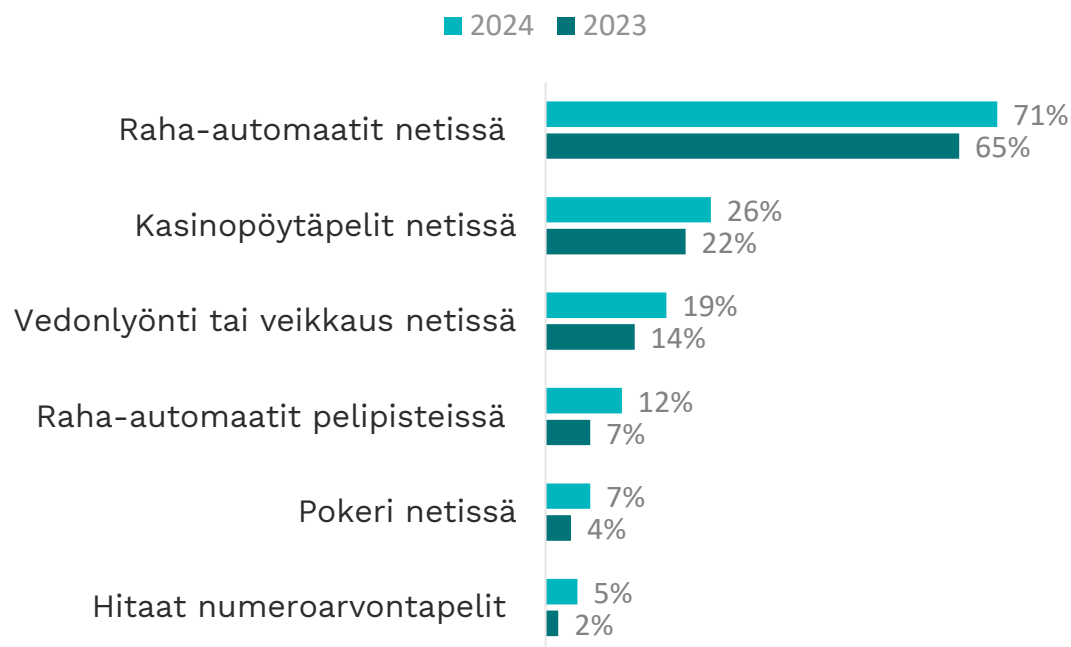
Inka Silvennoinen, Peluuri

Pelihaittojen ehkäisyn tulisi ohjata lainsäädäntöä

Haitallisimmat pelit Peluurin auttava puhelin ja chat 2023-2024

- Rahapelit eivät ole normaali kulutushyödyke, vaan vakavia haittoja ja riippuvuutta aiheuttava tuote
- Hallitusohjelmassa lisenssijärjestelmään siirtyväksi kaavailut pelimuodot ovat eniten haittoja ja riippuvuutta aiheuttavia
- Näiden tiukka sääntely on pelihaittojen ehkäisyn keskiössä. Olennaista on rahapelien haitallisuuden, saatavuuden ja näkyvyyden vähentäminen

Peluurin näkemyksiä kokonaisuudesta

- Valituilla keinoilla hallitusohjelmassa asetetusta tavoitteista vain osa toteutuu. Rahapelihaittojen ehkäisy ja vähentäminen on esityksen heikoimmin toteutuva tavoite, joka näyttäisi jäävän alisteiseksi tavoitteelle nostaa kanavointiastetta
- Esitys tulee lisäämään haitallisimpien pelien tarjontaa, saatavuutta ja näkyvyyttä
- Esitetyillä toimenpiteillä rahapelihaitat ja ongelmallinen pelaaminen tulevat suurella todennäköisyydellä lisääntymään. Tältä osin esitys on ristiriidassa sekä lain tavoitteiden että hallitusohjelman kanssa
- Esityksen keskeisiä ongelmia pelihaittojen näkökulmasta ovat markkinoinnin ja mainonnan laaja salliminen sekä liian kevyet, yhtiökohtaiset ja pitkälti vapaaehtoisuuteen perustuvat pelinhallintavälineet.
- Esityksessä pelihaittoja ehkäisyyn ja vähentämiseen tarkoitettuja elementtejä on jopa nykyistä vähemmän

Markkinoinnin ja mainonnan rajoittaminen: HE:n mukaisesti kaikkein haitallisimpien pelien mainonta sallitaan. Urheilusponsorointi sallitaan laajasti. Rahapelien mainonta ja näkyvyys tulee merkittävästi lisääntymään ja sen myötä myös haitat.

Tarvitaan keskitetty pelirajoituskokonaisuus ja toimiva huolenpitovelvollisuus: HE ei sisällä keskitettyä kulutusrajaa tai muita pakollisia keskitettyjä pelirajoituskokonaisuuksia. HE sisältää vapaaehtoisen peliestorekisterin (pelaajalle) sekä heikosti määritellyn huolenpitovelvollisuuden.

Lasten, nuorten ja nuorten aikuisten suojelua ei ole riittävästi huomioitu: Tarvitaan alhaisemmat talletus-/tappiorajat, ikärajan nostaminen 20-vuoteen, markkinoinnin rajoitukset

Järjestelmän ulkopuolisen tarjonnan ja markkinoinnin estäminen tärkeää pelihaittojen ehkäisyn kannalta. Lausuntokierroksen ja EU-notifikaation välissä poistettu IT- ja maksuestot

Rahapeliautomaattien siirtäminen erillisiin valvottuihin tiloihin

Valvontaan itsenäinen ja toimivaltainen viranomainen (ml. järjestelmän ulkopuolinen rahapelaaminen). Valvonta siirtyy LVV:oon, resurssit viranomaiselle ei vielä tiedossa

Tarvitaan panostusta haittojen ehkäisyyn sekä laadukkaiden tuki- ja hoitopalveluiden varmistamiseen: Riskinä nykyisten toimintojen heikkeneminen (esim. Stean leikkaukset/ hyte-alueiden tilanne)

Tarvittavia toimenpiteitä

- Pelihaittojen ehkäisemiseksi tarvitaan vahvempia toimenpiteitä. Tilanteessa, jossa HE astuisi voimaan nykyisellään, tulisi pelihaittojen ehkäisemiseksi käynnistää mahdollisimman nopeasti seuraava vaihe, jossa:
 - tiukennettaisiin markkinoinnin ja mainonnan sääntelyä valmistautuen asteittaiseen kaiken rahapelimarkkinoinnin kieltämiseen
 - asetettaisiin keskitetty kaikki yhtiöt kattava kulutusraja
 - nostettaisiin haitallisimpien pelien ikäraja 20-vuoteen
 - otettaisiin käyttöön kattavat peliestot (IP- ja maksublokeeraus) järjestelmän ulkopuolisille toimijoille
 - määriteltäisiin tarkemmin nykyisessä esityksessä epämääräisesti kuvattu huolenpitovelvollisuus
- Yksittäisten yhtiöiden tappio- ja kulutusrajat (päivä-, kuukausi- ja vuositasolla) tulisi määritellä asetuksilla ennen lain voimaantuloa (huom. nuoret pelaajat)
- Asetustasolla tulisi säännellä pelien haitallisia ominaisuuksia sekä sallittuja myyntiaikoja
- Varmistaa, että lain toimeenpano sisältää järjestelmän seurantamekanismin ja velvoitteen toimenpiteisiin, jos haitat lisääntyvät. Laissa määritelty pelihaittarekisteri antaa tähän hyvät mahdollisuudet, kunhan sen hyödyntämiselle on turvattu toimivat rakenteet ja riittävät resurssit